

# اگر به خودم بگردم

ده جستار درباره پرسه در شه

والریالوئیاتی | ترجمه کیوان سررشته



## کے فہرست دے

- سخن مترجم ۱۵ نوشتنِ خود در شہر  
یک اتاق و نصفی ۲۳ سوغاتی های عالم مردگان  
پرواز بہ خانہ ۳۵ خاطرہ ای دور از چیزی دیگر  
مانیفست دو چرخہ ۵۱ سرعت درست برای تماشای شہر  
مسیرہای جایگزین ۵۷ ہمہ این ہا غریب اند، مثل ہیچ چیز  
سیمان ۷۳ اجساد را جمع می زنیم  
شہرہای پر لکنت ۷۵ شیرجہ زبان بہ سوی سکوت  
ریتگو: نقشہ نگاری فضاہای خالی ۸۷ حفاری برای یافتن ہیچ  
بلیت برگشت ۹۹ آنچه بین صفحات جا ماندہ  
اتاق های دیگر ۱۰۹ پنهان از نگاہ خیرہ دیگران  
اقامتگاہ دائمی ۱۱۹ سکونت در بہشت اداری



## بیش گفتار

«دربان شب‌کار ساختمان ما از گونه در حال انقضای از  
آدم‌هاست که هنوز تنباکو می‌کشند.» با خواندن چنین  
جمله‌ای وسط یک مقاله تعریف‌مان را از مقاله گم می‌کنیم.  
بیش فرض ما درباره مقاله این است که رسمی، عصاقورت داده و خشک  
بیش برود و نشانه‌ای از دنیای شخصی نویسنده در آن نباشد اما مقاله‌ها  
هم دنیای تازه خودشان را دارند و به فرم‌های خلاق و بدیع درآمده‌اند.  
گاهی چنان خوب نوشته می‌شوند که تجربه شیرین خواندن رمان‌های  
بیشور را برای خواننده زنده می‌کنند.

جستارهای روایی چنین حال و هوایی دارند. جستار روایی متنی  
غیرداستانی است که سبکی دلنشین، ساختاری ظاهراً و لنگار، لحنی  
شبه زبان شفاهی، و گاهی چاشنی طنز ظریفی دارد و با استفاده از  
داستان یا ساختار داستانی، روایت نویسنده را از مبحثی که کمتر به آن  
پرداخته شده، ارائه می‌دهد. به عبارتی، نویسنده جستار روایی با استفاده



از اکسیر هنر، فرمی لذت بخش می آفریند و مضمون مقاله را به گونه‌ای نو و با هدفی متفاوت ارائه می دهد.

جستار یا essay مانند مقاله یا article متنی غیرداستانی است اما به جای آن که مثل مقاله اطلاعاتی درباره یک موضوع خاص به خواننده منتقل کند، دیدگاه شخصی نویسنده را درباره یک یا چند موضوع و با لحنی که اعتماد مخاطب را برانگیزد برایش توضیح می دهد. جستارنویس بر اساس تجربه زیسته خود، نگاه ویژه‌ای به مفهوم یا رخداد مورد نظرش پیدا کرده، به یک روایت فردی رسیده و با نوشته‌ای صمیمی و صادقانه می خواهد موضع و تحلیل خودش را شرح دهد. به همین دلیل خواندن جستار ما را با طرز فکر، منش یا به اصطلاح صدای نویسنده آشنا می کند. بی تردید مقاله نویس ها هم دیدگاه شخصی درباره موضوع مقاله شان دارند و گاهی آن را با خوانندگان شان در میان می گذارند اما نتیجه گیری نوشته شان را با استناد به دلایل و شواهد موجود در مقاله سر و سامان می دهند نه مبتنی بر تجربه، برداشت و روایت شخصی خودشان.

تعبیر شیرین و تأمل برانگیز دیگری هم جستار را ترکیبی از اول شخص مفرد و سوم شخص جمع معرفی می کند که تجربه نویسنده را در مسیر جست و جو و آزمودن پست و بلند مفاهیم مختلف و ابعاد گوناگون رخدادها به ثبت رسانده و با خوانندگان به اشتراک می گذارد. همین معنای جست و جوگری است که معادل جستار را برای واژه essay انتخابی دقیق و قابل دفاع می کند. از این منظر، جستار کنشی است که خواننده را با تکاپوی نویسنده در درک و تحلیل رخدادها و واقعی و مفاهیم مختلف همراه می کند.

منطق گفت و گویی، جستار را بستر مناسبی برای حضور صداهای دیگر در ساحت تلاش نویسنده برای فهم معنا می داند؛ صداهایی که می توانند موضع نویسنده را به چالش کشیده و متنی چندصدا خلق

کند جستارنویس که هشیارانه در گرانیگاه جریان های اجتماعی، تحلیلی، سیاسی، اقتصادی و... زمان خود ایستاده، می تواند با اجتناب از تفاوت نهایی و تک گویی تمامیت خواهانه و پرهیز از سازآرایی صدای گوناگون به نفع دیدگاه خود، شرکت مؤثر صداهای دیگر را در گفت و گویی متن تضمین کند.

به خاطر اهمیت ژانر یا گونه جستار بسیاری از نویسندگان معاصر مانند شاهرخ مسکوب، کامران فانی، بابک احمدی و صاحب نظران دیگر در نوشته هایشان جستار را تعریف کرده اند و تفاوت های جستار و مقاله را شرح داده اند. با مطالعه نمونه های مختلف جستار و خصوصاً جستار روایی درک دقیق تری از تعریف جستار روایی خواهیم داشت. خواندن بهترین نمونه های هر ژانر نوشتاری هم می تواند آشنایی ما را با آداب تجربه ای پربار و خوشایند مبدل کند. به همین دلیل در مجموعه جستار روایی آثار نویسندگان شاخص این ژانر را که پیشینه فرهنگی غنی دارند، به علاقه مندان ارائه می دهیم و در هر کتاب می کوشیم مخاطب را با سبک نوشتاری و صدای منحصر به فرد یک جستارنویس رحمت آشنا کنیم.

### درباره کتاب

هر کتاب اگر به خود برگردم سراغ والریا لوئیزی رفتیم. لوئیزی نویسنده جوان متولد مکزیک است که تجربه زندگی در آفریقای جنوبی، کاستریکا، آمریکا، کره جنوبی، هند، اسپانیا و فرانسه را دارد. فلسفه و ادبیات تطبیقی خواننده، در دانشگاه هوفسترای نیویورک استاد نگارش خلق و ادبیات است، با گالری های هنری مختلف همکاری می کند و بی بی سی نیویورک لیبرتو می نویسد. بسیاری از آثار داستانی و غیرداستانی او ترجمه یا پرینده جوایز معتبر ادبی شده اند و آنها را به بیش از بیست زبان